

Đình làng Mông Phụ. Ảnh: Minh An

Đình làng Mông Phụ thuộc xã Đường Lâm, thị xã Sơn Tây. Nơi đây thờ ông Phùng Hưng, Bồ Cái đại vương làm thành hoàng. Theo các nguồn sử liệu cho biết, Phùng Hưng là người ấp Đường Lâm, nhà giàu, có sức khoẻ vật nổi trâu, đánh chết hổ, ông là người nhân đức, có lòng yêu nước thương dân. Phùng Hưng cùng hai em là Phùng Hải và Phùng Dĩnh chiêu mộ nghĩa quân hào kiệt, dấy binh khởi nghĩa chống lại ách thống trị đô hộ của nhà Đường. Nghĩa quân đánh thành Tống Bình, tướng địch là Cao Chính Bình bị thua, lo lắng mà chết.

Phùng Hưng nắm giữ Phù thành, tổ chức việc chính trị, mong xây dựng nền dân chủ lâu dài cho đất nước. Sau khi ông mất, nhân dân nhớ ơn tôn là “*Bồ Cái đại vương*”.

Quy mô của đình Mông Phụ gồm cổng Nghi môn, Tả hữu mạc và Đại đình. Nghi môn đình Mông Phụ kiểu cột trụ biểu, kết hợp với các bức tường lũng bao quanh đình, phía trước, ở về hai bên sân đình là hai nhà Tả Hữu mạc, mỗi nhà 3 gian 2 chái với 4 lá mái. Các bộ vì nhà Tả hữu mạc làm kiểu quá giang, cột trụ với phong cách bào trơn đóng bén.

Đại đình Mông Phụ được làm theo kiểu chữ “công” (I). Đại bái 3 gian 2 chái, gian giữa nối chuỗi vò liền với Hậu cung. Các bộ vì Đại bái được làm thống nhất “Thượng chông rường, giá chiêng kẻ bảy trên 6 hàng chân cột”. Nếu như Hậu cung được làm thiên về bào trơn đóng bén tượng trưng cho nơi cung cấm tôn nghiêm thì ở bộ khung nhà Đại bái được trang trí chạm khắc khá phong phú. Các đầu dư chạm rồng. Trên thân các xà, bảy, các ván nong hay trên các bức cốn được chạm theo đề tài: quần long, long vân hoặc ngư long hý thủy... theo phong cách điêu khắc thời hậu Lê. Trước cửa vào Hậu cung đình Mông Phụ còn giữ nguyên vẹn các bức chạm tứ linh, hồ phù mang dấu ấn của giai đoạn nghệ thuật cuối thế kỷ XVIII. Đình Mông Phụ còn giữ nguyên vẹn được hệ thống cột đình, toàn bộ sập và hàng lan can con tiện quanh đình. Đình Mông Phụ còn giữ được 17 đạo sắc phong, kiệu bát cống và các đồ tế tự bằng gỗ, đồ gốm sứ... các hoành phi, câu đối, cửa võng... Nhân dân làng Mông Phụ cùng nhân dân cả nước suy tôn “*Bồ Cái đại vương*” Phùng Hưng.

Nhân dân xã Đường Lâm tự hào là vùng đất địa linh sinh ra nhân kiệt - một quê hai vua (Phùng Hưng – Ngô Quyền). Đình Mông Phụ thờ Phùng Hưng (Bồ Cái đại vương), đây cũng là công trình kiến trúc nghệ thuật thế kỷ XVIII, xứng đáng được Nhà nước công nhận cấp bằng di tích lịch sử Văn hoá.

Theo Di tích Hà Tây, Sở Văn hóa Thông tin Hà Tây, 1999